

บทปริทัศน์หนังสือ

โลกาภิวัตน์ สิทธิมนุษยชน และความเป็น ธรรมระหว่างประเทศ : ประเด็นและมุมมอง ทางทฤษฎีการเมือง

กัญธิมา บานแย้ม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สุริยะ หาญพิชัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทนำ

โลกาภิวัตน์ คือความจริงระดับโลกที่มีสาเหตุทางประวัติศาสตร์และผลลัพธ์ร่วมสมัยเป็นรูปกระทำอย่างมีหลักเลียงมิได้หรือเป็นเพียงวาทกรรมที่ได้ถูกอุปโลกน์ขึ้นมาในโลกยุคปัจจุบัน เพื่ออำพรางจุดมุ่งหมายของเชิงอำนาจหรือเพื่อผลประโยชน์ หนังสือ “โลกาภิวัตน์ สิทธิมนุษยชน และความเป็นธรรมระหว่างประเทศ : ประเด็นและมุมมองทางทฤษฎีการเมือง” นี้เป็นการรวมข้อเขียนจากงานวิจัย 2 ชิ้นของวีระ สมบูรณ์ อันได้แก่ โลกาภิวัตน์กับความเป็นธรรมระหว่างประเทศ และสื่อกับสิทธิเสรีภาพภายใต้โลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม นอกจากจะเป็นการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะแล้วยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางด้านรัฐศาสตร์เกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ โดยเน้นที่ประเด็นและมุมมองทางทฤษฎีการเมืองเป็นสำคัญ ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ความรู้และนำเสนอประเด็นแนวความคิดและทฤษฎีในเรื่อง โลกาภิวัตน์กับความเป็นธรรมระหว่างประเทศ โดยมุ่งเน้นในประเด็นปัญหาว่าด้วยความเป็นธรรมภายใต้สถานการณ์ของโลก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจาก โลกาภิวัตน์ปัญหาดังกล่าวมีประเด็นคือการขยายตัวจนครอบคลุมทำให้อำนาจรัฐ ในการปกครองของรัฐ-ชาติ โดยในหนังสือได้จัดเนื้อหาออกเป็นบท รวมทั้งสิ้น 5 บท ตัววิจารณ์หนังสือได้ย่อหน้าเนื้อหาที่สำคัญมาอธิบายตาม ดังต่อไปนี้

CORRESPONDING AUTHOR

Kanthima Banyam, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University, Muang District, Lop Buri, 15000, Thailand. Email: kanthima150742@gmail.com

© College of Local Administration, Khon Kaen University. All rights reserved.

สาระสำคัญ

บทที่ 1 สถานะในความคิดและรูปธรรม

ผู้เขียนได้แบ่งในสถานะทางความคิดและรูปธรรมออกเป็นหลายส่วน คือ ภาววิทยาของโลกาภิวัดน์ เศรษฐนิยมนิยมในแนวความคิดว่าด้วยโลกาภิวัดน์ โลกภาพและโลกาภิวัดน์ และค่านิยามเชิงปฏิบัติการ ซึ่งแต่ละหัวข้อได้ให้ความหมายของโลกาภิวัดน์ ดังนี้

1) ภาววิทยาของโลกาภิวัดน์เป็นไปเพื่อสร้างความชัดเจนในเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานะของโลกาภิวัดน์ทั้งในความคิดและที่ปรากฏเป็นรูปธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเชื่อมโยงสู่ประเด็นเรื่องความเป็นธรรมต่อไป

2) เศรษฐนิยมนิยมในแนวความคิดว่าด้วยโลกาภิวัดน์เป็นข้อสนับสนุนและปฏิเสธแนวความคิดด้วยโลกาภิวัดน์และยังดำเนินไปในทิศทางที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เน้นมิติทางเศรษฐกิจเป็นหลัก หรือถือเศรษฐกิจพื้นฐานของโลกาภิวัดน์

3) โลกภาพและโลกาภิวัดน์นั้น โลกภาพเป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ในชีวิตหรือจิตสำนึกของมนุษย์มาโดยตลอด แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันออกไปก็ตาม โลกภาพยังก่อให้เกิดความจริงในโลกตามพรรณนาของภาพนั้น เช่น โลกภาพของชนเผ่าย่อมสร้างโลกในความเป็นจริงตามแนวทางของโลกาภิวัดน์นั้น ส่วนโลกาภิวัดน์ นั้นเป็นโลกภาพแบบหนึ่งซึ่งสร้างความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน ในยุคสมัยใหม่ที่แพร่กระจายอย่างครอบคลุมทั่วทุกมุมโลกจนสร้างสะท้อนกลับสู่ตัวของมันเอง

4) ค่านิยามในเชิงปฏิบัติการนั้น เป็นค่านิยามที่ตายตัวของโลกาภิวัดน์เป็นเรื่องที่ไม่มีความจำแต่อย่างใด แต่เนื่องด้วยโลกาภิวัดน์นั้นมีหลายมิติหรือแง่มุมครอบคลุมหลากหลายเป็นอย่างมาก เราจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะเน้นประเด็นในบางด้าน จนทำให้ละเลยประเด็นในด้านอื่น ๆ ไปได้ ประเด็นที่สำคัญนั้นอยู่ที่การสร้างค่านิยามที่สอดคล้องกับโจทย์หรือบริบทที่ต้องการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ หรือแสวงหาทางออก สิ่งที่มีบทบาทและโลกาภิวัดน์คือการเปลี่ยนย้ายกระบวนทัศน์ ครั้งใหญ่ ดุจเดียวกับที่นักวิทยาศาสตร์และการจัดการพื้นที่ กาลเวลาในแบบเดิม เคยเป็นภาพของโลก ที่รัฐ พลเมือง มหาอำนาจ ฯลฯ ใช้ในการทำความเข้าใจ การกระทำ สร้างความสัมพันธ์หรือความขัดแย้ง รวมไปถึงโลกาภิวัดน์เป็นเศรษฐกิจหรือการจัดการวิถีชีวิตทางกายภาพมีความสำคัญต่อมนุษย์ การให้ความสำคัญอย่างเกินเลยของโลกาภิวัดน์ซึ่งเน้นทางเศรษฐกิจทุนและการค้าเสรี โลกาภิวัดน์มีผลลัพธ์ที่สำคัญของภาวะสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐ และ รัฐ-ชาติ ถูกทำให้อ่อนตัวลงด้วยตัวกระทำระดับข้ามชาติมากมาย และผลลัพธ์จากกระบวนกรต่าง ๆ ของภาวะสมัยใหม่ ซึ่งโลกาภิวัดน์เป็นผลพวงของภาวะสมัยใหม่ ที่แผ่ขยายครอบคลุม จนก่อให้เกิดโครงสร้างสถานการณ์ ที่เป็นเงื่อนไขของมันเป็นเอง นำมาซึ่งการเสื่อมถอยของรัฐ และรัฐ-ชาติ ในการควบคุมจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ภายใต้ขอบข่ายของอำนาจตนเอง ทั้งนี้เป็นเพราะตัวกระทำการขยายที่ไม่ใช่รัฐกลายเป็นความสำคัญมากขึ้นในแต่ละด้านของ หรือหลาย ๆ ด้านพร้อม ๆ กันไป ยิ่งไปกว่านั้น สภาพที่มีตัวกระทำการแสดงบทบาทในขอบข่ายที่หลากหลาย ยังทำให้ไม่มีตัวกระทำไม่มีขอบเขตใดสามารถ คุมสภาพ ไว้ได้ทั้งหมดเลย

บทที่ 2 ความเป็นธรรมตามนัยที่สัมพันธ์กับโลกภาพ

ผู้เขียนได้กล่าวถึงความเป็นธรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายและจุดเน้นแตกต่างกันออกไปในแต่ละยุคสมัยและบริบทของสถานการณ์ กระทั่งนั้นก็ตามอาจจะสอดคล้องกับประเด็นที่ว่าด้วยความเป็นธรรมนั้นต้อง

อาศัยโลกภาพอย่างใดอย่างหนึ่งประกอบด้วยเสมอ ซึ่งได้ทำได้นำความเป็นธรรมมาสอดคล้องกับ โลกภาพแบบสากล หรือ คติ ได้พูดถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เมื่อการเมืองในตะวันตกเข้าสู่สมัยใหม่ อันเป็นช่วงที่ก่อกำเนิดระบบ รัฐ-ชาติ หรือที่เรียกกันในทางวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศว่า “ระบบเวสต์ฟาเลีย” ตามสนธิสัญญาเวสต์ฟาเลียเมื่อปี ค.ศ 1648 รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของมุมมองแบบเสรีนิยม ที่ใช้เป็นฐานของการสร้างแนวความคิดที่ว่าด้วยความเป็นธรรมตามเงื่อนไขของระบบ รัฐ-ชาติ นอกจากนี้ยังมีความเป็นธรรมตามนัยที่สัมพันธ์กับโลกภาพ ในแนวความคิดของคานท์ในหัวข้อความเป็นธรรมสากลแบบคานท์ คือ เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของจินตนาการเกี่ยวกับความเป็นธรรมที่ข้ามพ้นระบบรัฐ-ชาติในอารยธรรมตะวันตกสมัยใหม่ จึงได้แยกและจำเรียงลำดับความเป็นธรรมไว้อย่างชัดเจนว่าประกอบด้วยสามประเภทด้วยกัน และทั้งสามประเภทนี้ก็สามารถมี “ธรรมนุญ” ในลักษณะของตนเองได้ ได้แยกออกเป็นดังนี้ ประเภทแรก คือ ธรรมนุญที่มีการอยู่บนของปัจเจกชนภายในประชาชาติหนึ่งๆ ประเภทสอง คือ ธรรมนุญที่มีรากฐานอยู่บนของรัฐต่าง ๆ ในความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ประเภทที่สาม คือ ธรรมนุญที่มีรากฐานอยู่บนในกรณีที่ปัจเจกบุคคลและรัฐ ซึ่งต่างดำรงอยู่โดยมีความสัมพันธ์ภายนอกส่งผลถึงกันและกัน อาจถือได้ว่าเป็นพลเมืองของรัฐในระดับสากลของมนุษยชาติ ในประเด็นสุดท้ายยังมีการขยายความต่ออีกด้วยการจัดประเภทให้ความเป็นธรรมสากลแยกออกมาต่างหากนี้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะหากไม่มีความเป็นธรรมในระดับนี้แล้ว ก็เท่ากับฝ่ายต่าง ๆ ก็เสมือนอยู่ในสภาพธรรมชาติ ต้องหลีกเลี่ยงต่อภาวะสงคราม อันควรต้องหาทางสร้างธรรมนุญบางประการเพื่อมาปกป้องความเป็นธรรมสากลเป็นแนวความคิดที่มีมายาวนานในโลกตะวันตก แต่เมื่อเกิด ระบบรัฐ-ชาติ ขึ้นแม้ว่าจะมีความพยายามที่จะสืบทอดนำเสนอต่อมาก็ไม่อาจมีนัยสำคัญเหนือความคิดเรื่องความเป็นธรรมระหว่างประเทศที่ติดมากับโลกสภาพแบบรัฐ-ชาติได้ อย่างไรก็ตามจารีตแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นธรรมที่มีมาในอารยธรรมตะวันตก แต่อดีตและสืบสานสู่ยุคสมัยใหม่นักคิดทางการเมือง

บทที่ 3 ความเสื่อมถอยของสิทธิอำนาจแห่งรัฐ

ผู้เขียนได้กล่าวถึงเรื่องอำนาจของรัฐและความเป็นรัฐ-ชาติ โดนโลกาภิวัตน์จะเน้นถึงการที่มีสิทธิอำนาจของรัฐกำลังเสื่อมถอยลงในทุกมิติ และความเป็นรัฐชาติ ที่กำลังอ่อนตัวลงในทั่วทุกมุมโลก อันทำให้อาณาเขตหรือพรมแดนมีความเบ็ดเสร็จเด็ดน้อยลงฉะนั้น รัฐ จึงหมดความสำคัญในเวทีความสัมพันธ์ภายใต้โลกาภิวัตน์ไปแล้ว สิ่งหนึ่งที่เป็นที่แน่ชัด รัฐมิได้เป็นตัวกระทำเพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป แต่กลายเป็นเพียงตัวกระทำฝ่ายหนึ่งในบรรดาตัวกระทำทั้งหลาย ฝ่ายที่มีบทบาทมากขึ้นในมิติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบรรษัทข้ามชาติ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรและความร่วมมือในระดับภูมิภาค องค์กรที่ไม่ใช่รัฐหรือเครือข่ายประชาสังคมที่เชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ จนถึงระดับโลก แต่คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่าด้วยการผูกขาดสิทธิอำนาจในการใช้ความรุนแรง และสิทธิอำนาจในการเรียกเก็บค่าตอบแทนจากพลเมืองในรูปแบบของ ภาษี ค่าธรรมเนียมหรืออื่น ๆ ย่อมทำให้รัฐยังคงเป็นตัวการกระทำที่มีความสำคัญในการตัดสินใจ และ ชีวชาติในที่สุดซึ่งก็ทำให้รัฐยังต้องเป็นตัวกระทำที่มีบทบาทสำคัญที่สุดอยู่ดี ปัญหาที่ว่าด้วยสิทธิอำนาจของรัฐใน โลกาภิวัตน์ อันได้แก่

1) ระบอบทรัพย์สิน โลกาภิวัตน์ได้ก่อให้เกิดเงื่อนไขที่สำคัญในระบอบทรัพย์สิน ประกาศแรก คือ การที่ระบอบทรัพย์สินเอกชนและการผลิตการจัดสรร และการกระจายในรูปแบบของกลไกการตลาด หรือที่เรียกว่าการค้าเสรีกลายเป็นระบบที่มีอิทธิพลสูงสุดและสร้างเงื่อนไขด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งทำให้ระบบนี้สามารถสร้างผลกระทบได้ในระดับโลกได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางอีกด้วย ประการที่สอง

ปริมณฑลใหม่ของการแปรรูปเป็นทรัพย์สินเอกชนยังนำมาซึ่งอำนาจในมิติใหม่ด้วยทั้งนี้ โดยเทคโนโลยีทั้งสองด้านเป็นสภาวะปกครองที่เข้าควบคุมควบคุมจัดสรรและครอบงำทั้งส่วนที่เป็นสภาพแวดล้อมร่างกายและความรู้สึกนึกคิดอย่างครบถ้วนแน่นอนว่าเทคโนโลยี ดังกล่าว ย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้รัฐได้ใช้ประโยชน์และสร้างสิทธิอำนาจของตนได้มากขึ้น

2) อธิปไตยเหนือดินแดน เทคโนโลยีสมัยใหม่การลงทุนและการผลิตที่มีความคล่องตัว โยกย้ายได้อย่างรวดเร็ว และโลกาภิวัตน์ ด้านการเงิน เป็นสิ่งที่มีผู้กล่าวถึงเป็นอันมากและแสดงให้เห็นถึงอำนาจที่เสื่อมถอยลงของรัฐในดินแดนอย่างไรก็ตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในหลายด้านอย่างนำมาซึ่งการคุกคามอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนของรัฐโดยตรง ตัวอย่างที่สำคัญประการหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงนี้ได้แก่ เทคโนโลยีที่ผนวกเอา เอกสารสนเทศ การสื่อสารโทรคมนาคม และนิเวศวิทยาอย่างครอบคลุมซึ่งมาใช้กับเทคโนโลยีและศาสตร์แขนงใหม่ ๆ

3) อัตลักษณ์แห่งประชาชาติและพลเมือง ระบบรัฐ-ชาติ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสร้างและยึดถือ

อัตลักษณ์ร่วมกันของพลเมืองภายในประชาชาติหนึ่งๆ นำมาซึ่งคตินิยมในลักษณะใดลักษณะหนึ่งโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนระดับโลกทั้งในทางข่าวสารการบันเทิง การติดต่อข้ามชาติ การเผยแพร่เชิงสัญลักษณ์ จนทำให้เกิดปรากฏการณ์และสภาพการณ์ที่น่าส่อคำถามที่ว่าอัตลักษณ์ที่ว่ามันจะยังดำรงอยู่ในจริงอยู่ได้จริงมากน้อยเพียงใดซึ่งก็โยงไปสู่ลักษณะและความเข้มแข็งของคตินิยมด้วย ตามแนวความคิดของระบบชาติรัฐชาติหรือรับประชาชาติอำนาจอธิปไตย ย่อมเป็นของปวงชนในประชาชาติดังที่ปรากฏว่า การขยายตัวอย่างรวดเร็ว และการขยายปริมณฑลของระบอบทรัพย์สินเอกชนเทคโนโลยีที่คุกคามสิทธิอำนาจของความรู้ในอาณาเขตรัฐชาติหนึ่งๆ และแนวโน้มของอัตลักษณ์ประชาชาติที่ลดลงตามลำดับ ทำให้ลักษณะของอำนาจอธิปไตยกำลังเปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน

บทที่ 4 ผลของโลกาภิวัตน์กับความจำเป็นของความเป็นธรรมสากล

ผู้เขียนได้อธิบายเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในสาเหตุนานาประการและขึ้นอยู่กับว่าเราจะให้น้ำหนักกับสาเหตุด้านใดเป็นสำคัญกระนั้นก็ตาม สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในโลกปัจจุบันก็คือผลที่เกิดขึ้นจากโครงสร้างพื้นฐานและกระบวนการทำงานของโลกาภิวัตน์ ผลที่เห็นได้ชัดโดยพื้นฐานก็คือการที่มนุษย์ได้เข้าสู่ยุคสมัยที่ความเป็นจริงและความรู้สึกของการอยู่ร่วมกันในโลกใบเดียวกันรับรู้เชื่อมโยงถึงกันและกัน ส่งผลกระทบถึงกันและกันทั่วโลก อย่างไม่เคยเป็นมาก่อนสภาพการณ์ เช่นนี้ทำให้เราต้องตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันระดับโลกและร่วมกันแสวงหาจริยศาสตร์แห่งโลกาภิวัตน์หรือความเป็นธรรมสากลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้อีกต่อไป ประเด็นปัญหาที่สำคัญ คือ

1) โรคที่สี่ในด้านความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคมโลกาภิวัตน์ อาจเพิ่มรายได้ประชาชาติให้แก่บางประเทศอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสมาชิกในกลุ่มที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจรวมทั้งระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่ สามารถตอบสนองต่อความยืดหยุ่นของการลงทุนโดยบริษัทข้ามชาติ ได้แต่พร้อมไปกับความมั่งคั่งที่เพิ่มมากขึ้น ก็ตามมาด้วยช่องว่างและความไม่เท่าเทียมกันที่สูงขึ้นกว่าเดิม และความไม่เท่าเทียมกันนั้นก็ขยายช่องว่างในแต่ละประเทศ จึงไม่ได้เป็นปัญหาเฉพาะรัฐใดรัฐหนึ่งแต่เกิดจากเครือข่ายทางเศรษฐกิจสังคมที่ครอบคลุมทั่วโลก และในหลายกรณีก็มีสัมพันธกับอำนาจรัฐต่าง ๆ นั่นเองแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นธรรม ในลักษณะที่เชื่อมโยงกับสภาพการณ์ในโลกที่สี่ จึงไม่อาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของอำนาจรัฐได้ฝ่ายเดียว

2) สังคมความเสี่ยง เป็นผลมาจากการศึกษาผลลัพธ์และเงื่อนไขของสังคมสมัยใหม่ ในบริบทที่ภาวะสมัยใหม่เองได้แผ่กระจายครอบคลุมในทุกมิติของวิถีชีวิตมนุษย์มิติ ดังกล่าวนี้นรวมทั้งกระบวนการทัศน์ในการมองชีวิต และการแสวงหาความรู้ระบบการจัดทรัพยากร การจัดการธรรมชาติและจัดการสังคมของทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ความครอบคลุมและเชื่อมโยงมีส่วนต่าง ๆ ของมนุษย์สังคมทั่วโลกเข้าด้วยกันอย่างกว้างขวางจนกลายเป็นภาพการแห่งโลกาภิวัตน์ ทำให้การตัดสินใจการกระทำและการและเหตุการณ์ที่เกิด ขึ้นมมุดมมุดหนึ่งของโลกอาจส่งผลกระทบอย่างเข้มข้นต่ออีกหนึ่งได้แทบจะทันที

3) รูปแบบโลกาภิวัตน์ในเศรษฐกิจฐานความรู้ แนวโน้มของโลกาภิวัตน์หรือการจัดการปกครองระดับโลกในปริณทลของเศรษฐกิจฐานความรู้ดำเนินไปอย่างเช่นนี้ จะนำไปสู่ประเด็นปัญหาความเป็นธรรมในอีกมิติหนึ่งอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะว่าภาวะของสังคมความเสี่ยงไม่อาจได้รับการจัดการและแก้ไขได้ด้วยองค์ความรู้แบบสมัยใหม่ที่อิงอยู่กับนักวิชาชีพผู้ชำนาญการแต่ฝ่ายเดียวแต่จะต้องเป็นลักษณะเปิดกว้างในผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและได้รับผลกระทบเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 5 ความเป็นธรรมและจริยศาสตร์วาทกรรมโลกาภิวัตน์

ผู้เขียนได้กล่าวถึงความเป็นธรรมและคติสากลนิยมไม่ว่าในสมัยใดย่อมมิได้มีอยู่แล้วให้เราค้นพบเสมอหนึ่งความจริงหรือสัจธรรมสูงสุดแต่เป็นสิ่งที่จะต้องถูกสร้างขึ้น และทำให้เป็นที่ยอมรับโดยชอบธรรมได้กระบวนการสร้างและทำให้บรรทัดฐานสากลนิยมเป็นที่ยอมรับคือ ประเด็นว่าด้วย จริยศาสตร์วาทกรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมในโลกาภิวัตน์ จึงมุ่งเน้นที่การเปิดกว้างในให้วาทกรรมในเรื่องนี้ไม่อาจถูกผูกขาดกำหนดตายตัว หรือนำมาประกาศใช้อย่างกว้างขวางโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้และจำต้องสร้างความสำนึกในการสร้างนวัตกรรมความเป็นธรรมปลอดภัย จากการตกเป็นเครื่องมือทางอำนาจให้มากที่สุดและแน่นอนว่าไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพราะความยากของประเด็นนี้ คือ การทำให้เราเชื่อมั่นในความสามารถเชิงเหตุผลของมนุษย์ได้ และเชื่อว่าในกระบวนการสื่อสารอย่างมีเหตุผลร่วมกันภายใต้จริยศาสตร์วาทกรรมที่เหมาะสมซึ่งมนุษย์มีความแตกต่างกันย่อมจะสามารถสร้างลักษณะของอัตวิสัยระหว่างกันได้ โลกภาพเต็มไปด้วยความหลากหลายโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชื่อมโยงความเป็น ลูกผสม และความซับซ้อนในการจัดการปกครองมากขึ้นแต่ วาทกรรมว่าด้วยความเป็นธรรมที่ใช้สิ่งที่เกินไปไม่ได้จนที่จริงกลับมาเป็นความจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ด้วยซ้ำ และทั้งหมดนี้อาจเริ่มต้นได้ในทุกสังคมทุกระดับยิ่งไปกว่านั้นการบังเกิดขึ้นจะขยายตัวของประชาสังคมโลกเป็นกลไกและพื้นที่ที่สำคัญในการผลักดันที่ทำให้เกิดการผลักดันให้คติสากลนิยมและความเป็นธรรมในโลกได้สามารถเกิดโอกาสพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ประเด็นอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญคือ ประชาสังคมโลก เป็นวิวัฒนาการอีกด้านหนึ่งควบคู่ไปกับโลกาภิวัตน์และดำรงอยู่ในฐานะพื้นที่คู่ขนานไปกับอำนาจรัฐเป็นพื้นที่ซึ่งผู้คนกิจกรรมสถาบันและสังคมต่าง ๆ สามารถสร้างความเชื่อมโยงและเปลี่ยนแปลงลดตัดสินใจร่วมกันเกี่ยวกับบรรทัดฐานความมีอารยะ ความเป็นพหุนิยมและผลกระทบของประเด็นปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งทางแก้ไขปัญหาระดับต่างประชาสังคมระดับระดับโลกจึงเป็นรากฐานที่สำคัญให้แก่สารัตถะแนวพหุนิยมและความเป็นธรรมในระดับโลก

หนังสือเล่มนี้ทำให้ผู้วิจารณ์หนังสือรู้ว่า โลกภาพมีวิวัฒนาการมาพร้อมกับระบบ เวสต์ฟาเลีย ซึ่งนำแนวความคิดและวิธีปฏิบัติเชิงบรรทัดฐานที่สอดคล้องกับโลกาภิวัตน์ ได้ทำให้โลกรู้สภาพและวิธีเชิงบรรทัดฐาน ทำให้มีความชอบธรรมลดน้อยลงและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังเป็นไปในปัจจุบัน ความเชื่อมโยงกันของสถาบันต่าง ๆ บนโลกรวมไปทั้งปัญหาที่ตามมา ได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็น

ธรรมที่ครอบคลุมมนุษยชาติหรือคติสากลนิยมโลกาภิวัตน์ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการกลับสู่อดีตหรือการก้าวไปสู่อุดมคติอันเรื่องลอยอีกครั้ง

บทวิจารณ์

จุดเด่นของหนังสือ

หนังสือเล่มนี้ทำให้ตัวผู้วิจารณ์ได้ความรู้เกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ ที่มุ่งเน้นอธิบายกระบวนการที่ประชากรของโลกถูกล้อมรวมกันกลายเป็นสังคมเดียว ซึ่งกระบวนการนี้เกิดจากแรงสภาพสังคมในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม หรือรวมไปถึงการเมือง โลกาภิวัตน์ เป็นเหมือนความจริงระดับโลกที่มีสาเหตุทางประวัติศาสตร์หรือปัจจัยของประวัติศาสตร์ทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทำให้ส่งผลพัทธ์ร่วมสมัยเป็นรูปธรรมคือการเปลี่ยนแปลงของโลกคือเปลี่ยนไปอย่างที่เราสัมผัสได้รับรู้ได้โดยที่ไม่ใช่รู้โดยการใช้ทฤษฎีใด ๆ โดยที่เราไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ หรือเป็นเพียงแค่ภาพทฤษฎีรูปแบบความคิดที่มนุษย์ได้คิดไว้เพื่อสร้างขึ้นมาในโลกยุคปัจจุบันโดยเน้นการปิดบังจุดมุ่งหมายในด้านเชิงอำนาจและผลประโยชน์ของมันโดยให้เห็นถึงในสิ่งที่ดี สิ่งที่ดีควรให้เห็นในด้านบวก ไม่ให้เห็นในด้านลบหรือสิ่งที่ไม่ดีโลกาภิวัตน์ ได้มีการใช้แนวความคิดเพื่อบัญญัติและสร้างคำอธิบายหรือความชอบธรรมให้แก่ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงความแนชัดในสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องที่ต้องชัดเจนและสามารถเห็นได้แนชัดได้ทั้งภายในและภายนอกในเชิงด้านวิชาการ หน้าปกและชื่อหนังสือผู้วิจารณ์หนังสือมีความคิดเห็นว่า ชื่อหนังสือเล่มนี้ ชื่อของหนังสือยังไม่หน้าดึงดูดเพราะชื่ออาจจะยาวไปหน่อย ยังไม่น่าหยิบอ่านมากหนักสักเท่าไร ในการออกแบบหน้าปกยังไม่เป็นที่น่าดึงดูดเพราะมีการใช้สีและรูปแบบของอักษรที่ไม่เป็นที่น่าสนใจต่อการอ่านมากนัก ภายในหนังสือประกอบไปด้วยเพียงบทวิจารณ์ต่าง ๆ ไม่มีภาพประกอบ จึงทำให้เมื่อเปิดเข้ามาดูเนื้อหาด้านในจึงไม่หน้าอ่านเพราะมีแต่ตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว

จุดด้อยของหนังสือ

ในส่วนทางด้านของเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้นั้น ได้มีการกำหนดเนื้อหาสาระที่ชัดเจนว่าโลกาภิวัตน์มีความสำคัญต่อโลกมากน้อยเพียงใด ให้ความหมายความสัมพันธ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์กับปัจจุบันไว้แบบไหน และตีความได้อย่างถูกต้อง แต่ก็ยังมีเนื้อหาบางส่วนที่วิจารณ์ยังไม่สามารถตีความหรือได้มีการทำความเข้าใจที่ค่อนข้างยากต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจในการศึกษาค่อนข้างจะนานพอสมควร รวมไปถึงในเนื้อหาในเล่มนี้ควรที่จะมี รูปภาพประกอบด้วยเนื่องด้วยจะสามารถทำให้ผู้อ่านจะเข้าใจได้มากขึ้นหรือสามารถทำให้รู้สึกอยากอ่านเพิ่มมากขึ้นได้อีกด้วย

บทสรุปสังท้าย

ประการแรก ควรปรับปรุงในส่วนของเนื้อหาสาระบางส่วนในหนังสือ เพราะยังมีเนื้อหาที่ค่อนข้างที่จะเข้าใจยาก ต้องใช้เวลาในการอ่านและศึกษา รวมไปถึงการใช้เวลาในการตีความทำความเข้าใจอีกด้วย

ประการสอง ควรปรับปรุงในส่วนของหน้าปกหนังสือ ให้มีความน่าสนใจ ควรเพิ่มสีสันของ ปกหนังสือ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและความน่าดึงดูดในการเลือกอ่านมากขึ้น

ประการสาม ควรปรับปรุงในส่วนของรูปภาพประกอบในเนื้อหาสาระ ควรมีรูปภาพประกอบในเนื้อหาด้วยเพราะส่วนของเนื้อหาในเล่มนี้นั้นไม่มีรูปภาพที่จะเพิ่ม ความเข้าใจในการอ่านและความน่าสนใจได้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

วีระ สมบูรณ์. (2551). *โลกาภิวัตน์ สิทธิมนุษยชน และความเป็นธรรมระหว่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: กรีนพรี้นท์.

Translated References

Somboon, V. (2008). *Globalization, human rights and fairness international*. Bangkok: Green Print.